

РЕШЕНИЕ

№ 6050

гр. София, 04.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав,
в публично заседание на 22.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **7998** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК.

Производството по делото е образувано по жалба от Г. С. Г., с ЕГН [ЕГН], от [населено място], чрез пълномощника си адв. И. срещу писмо изх. № РОК20-ГР94-554/3/17.08.2020 г., издадено от кмета на СО-район О. купел, на основание протокол от 31.07.2020 г. за извършена проверка по чл. 99 ЗГР, обективизиращо отказ за заличаване на адресна регистрация на трето лице - А. В. М. по искане на жалбоподателя.

В жалбата са изложени подробни съображения за основателността ѝ и за незаконосъобразност на оспорения протокол. Посочва, че въз основа на протокола за извършена проверка, ответникът е следвало в тридневен срок да издаде заповед с номер и дата, на основание чл. 99б, ал.3 ЗГР, което не е сторено. Само на това основание протокола следва да се отмени. По същество излага съображения за това, че със съпруга си г-н М., жалбоподателката е разведена на основание решение № 112545/13.05.2019 г., постановено по гр.д. № 70159/2018 г. по описа на СРС, влязло в сила. Посоченото лице не живее на адреса на жалбоподателя в [населено място], кв. О. купел-1, [жилищен адрес] ит.1, ап.1 от м.08.2017 г. Г. е собственик на жилището на основание дарение от 2012 г. Няма контакт с бившия си съпруг и не знае на какъв адрес да му препраща кореспонденцията, която получава на посочения адрес. Счита, че са налице предпоставките на чл. 99, ал.1 ЗГР за заличаване на адресната регистрация, тъй като лицето не живее на този адрес повече от 30 дни. Моли за отмяна на акта. Претендира разноски.

В съдебно заседание се представлява от адв. И., който поддържа жалба. Посочва, че третото неучастващо по делото лице, чиято адресна регистрация се иска да бъде заличена, не живее на адреса на жалбоподателя от три години. Не е редно жалбоподателя да търпи последиците от незаконосъобразните действия на бившия си съпруг. Посочва, че ответникът е следвало да издаде заповед, с която да заличи или да откаже да заличи адресната регистрация, което не е сторено. Моли за отмяна на отказа и задължаване на ответника да заличи адресната регистрация.

Ответникът, кметът на СО-район О. купел, е депозирал административната преписка по издаване на оспорения протокол.

Представено е становище по жалбата, с което оспорва същата като неоснователна. Посочва, че своевременно е назначил комисия, която да извърши необходимата проверка по подаденото заявление за заличаване на адресната регистрация на бившият съпруг на жалбоподателя. Комисията е извършила проверката и е констатирала, че при направената регистрация е спазен действащия към момента ЗГР. За резултатите е изготвен протокол. Счита, че са спазени разписаните в закона срокове. Моли за оставяне на жалбата без уважение.

В съдебно заседание не се представлява.

СГП не взима становище и не се представлява в съдебно заседание.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Г. С. Г., с ЕГН [ЕГН], от [населено място] е подала искане, вх. № РОК20-ГР94-554/21.07.2020 г. до кмета на СО-район О. купел, за заличаване на адресна регистрация на А. В. М., неин бивш съпруг, регистриран на адрес в [населено място], кв. О. купел-1, [жилищен адрес]. В искането са изложени съображения в негова подкрепа, като е уточнено, че на посочения адрес, жалбоподателя и М. са живяли по време на брака им, но преди три години, последният е напуснал адреса и живее на друг адрес, който не е известен на Г..

Към искането е приложено решение № 112545/13.05.2019 г., постановено по гр.д. № 70159/2018 г. по описа на СРС, с което е прекратен, сключения между Г. С. Г. и А. В. М. граждански брак.

Представен е и НА за дарение на недвижим имот № 104, том I, рег. № 3512, дело № 094 от 16.10.2012 г., с който родителите на Г. С. Г. й даряват апартамент 1, находящ се в [населено място], кв. О. купел-1, [жилищен адрес].

Видно от представените по делото документи, А. В. М. е с постоянен адрес в [населено място], кв. О. купел-1, [жилищен адрес].

Със заповед № РОК20-РД09-267/24.07.2020 г., кметът на СО-район О. купел, на основание чл. 99б ЗГР, е назначил комисия, състояща се от председател, четирима основни и двама резервни члена, която да извърши проверка във връзка с регистрираната жалба за спазване на чл. 92 от ЗГР или чл. 99, ал.1 и 4 или чл. 99а от ЗГР, и да състави протокол за резултата от проверката, в седмодневен срок от издаване на заповедта.

Назначената от кмета на СО-район О. купел комисия е извършила проверка, за което е съставен протокол за извършената проверка по реда на чл. 99б ЗГР от 31.07.2020 г. В протокола е отразено, че комисията е проверила спазването на чл. 92, чл. 99, ал.1 и 4

или чл. 99а от ЗГР при извършването на адресната регистрация на адрес в [населено място], кв. О. купел-1, [жилищен адрес] като е констатирала, че при направената адресна регистрация е спазен действащия към момента ЗГР. Протоколът е подписан от всичките членове на комисията /един председател и четирима члена/.

В отговор на запитване от съда и след подаване на жалбата, кметът на СО-район О. купел, е съобщил на жалбоподателя Г. С. Г., с писмо изх. № РОК20-ГР94-554/3/17.08.2020 г., издадено от кмета на СО-район О. купел, че във връзка с подаденото от нея искане за заличаване на адресната регистрация на А. В. М., е направена проверка, от която било установено, че регистрацията е направена като е спазен действащия към момента ЗГР.

По делото се събраха и гласни доказателства, като беше разпитана в качеството ѝ на свидетел М. Г. А., бивш съсед на жалбоподателя и бившия ѝ съпруг. От показанията на свидетеля се установява, че с Г. С. Г. и А. В. М. били съседи в блок 510, в [населено място], кв. О. купел-1, вх. И от 20 години. М. живял на адреса до лятото на 2017 г., когато напуснал жилището. Знае, че М. има друго семейство, но не знае адреса му. Жалбоподателят не общува с бившия си съпруг.

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на оспорване е писмо изх. № РОК20-ГР94-554/3/17.08.2020 г., издадено от кмета на СО-район О. купел, на основание протокол от 31.07.2020 г. за извършена проверка по чл. 99 ЗГР, в което е отразено, че регистрацията е направена, съгласно действия към момента ЗГР.

В становище до съда, ответникът изрично е посочил, че отразеното в протокола и съответно в писмото е неговото произнасяне по заявлението от Г.. По тази причина, настоящият съдебен състав е приел, че писмото, с което жалбоподателя е уведомен за извършената проверка и резултатът от нея представлява изричен отказ на ответника да заличи адресната регистрация на бившият съпруг на жалбоподателя.

Жалба е процесуално допустима, предвид обстоятелствата, че е подадена от активно легитимирано лице, подало заявлението за заличаване на адресната регистрация и същата е подадена в срока за обжалване на акта. Съдът приема, че жалбата е подадена в срока за обжалване на индивидуалните административни актове, доколкото писмото, с което се съобщава за резултата от извършената проверка е от последващата датата на подаване на жалбата дата.

Съгласно изричната разпоредба на чл.168, ал.1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен, въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт, на всички основания по чл.146 АПК, като съгласно ал.2 на същия член съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

По съответствие с процесуалния закон.

Оспореният в настоящото производство изричен отказ за заличаване на адресна регистрация е издаден от компетентен административен орган – кметът на СО-район

О. купел. Съгласно чл. 92 ЗГР кметът на общината или на района извършват адресните регистрации на лицата, съответно и те са компетентните да я заличат при наличие на предпоставките за това, съгласно чл. 99б ЗГР. Т.е., кметът на общината е единственият оправомощен от закона административен орган, който следва и е длъжен да разгледа и да се произнесе по искането за заличаване на адресна регистрация. Поради това, отказът е издаден от компетентен орган.

По отношение на формата за издаване на отказа, съдът счита, че не е допуснато съществено процесуално нарушение от страна на ответника, макар отказът да е обективиран в писмо. В чл. 99б, ал.3 ЗГР е посочено, че след извършената проверка от страна на назначената комисия, кметът на района издава заповед, с която заличава адресната регистрация. Т.е., изискването за конкретен административен акт, който следва да бъде издаден касае единствено позитивен за заявителя на това искане акт. Кметът дължи издаване на заповед само, когато се установи наличието на предпоставки за заличаване на адресната регистрация. Когато счете, че не са налице предпоставките за това, от тълкуването на закона, съдът приема, че не е необходимо издаването на заповед. Достатъчно е да е налице акт, от който да е ясна волята на органа да откаже заличаването на регистрация. Поради това, съдът приема, че писмото в което е обективиран отказ за заличаване на адресна регистрация, не е в нарушение на формата за това.

Оспореното писмо е издадено в предписаната от закона писмена форма, но по съдържание не съответства на изискванията на закона. Освен волята на органа да откаже заличаването на регистрация, следва да са ясни мотивите за това. Актът следва да съдържа мотиви за неговото издаване, т.е. правните и фактически основания. Отговорът е изготвен под формата на писмо, като в него не се съдържат мотиви и следващ се от тях диспозитив. Неизпълнението от страна на ответника на неговото задължение да формулира отказа, какъвто писмото представлява по съдържанието си, представлява негово неизправно поведение. Същото представлява самостоятелен порок на акта, доколкото органът е длъжал изготвяне на мотивиран отказ с определеното от закона съдържание. В писмото не са посочени нито правното основание, довело до отказа, нито пък защо органа приема, че не са налице основания за заличаване на регистрацията. Посочено е, че регистрацията на М. на посочения адрес била направена съобразно изискванията на действащия към момента ЗГР. Не е ясно за кой конкретно ЗГР става въпрос, дали за този, действал към на извършване на регистрацията, или пък за този, който действа към настоящия момент. Дори не е посочено кога е направена въпросната регистрация и на какво основание. Органът единствено се е ограничил да преповтори изложеното от комисията в протокола от извършената проверка от 31.07.2020 г., което би било достатъчно в случай, че в протокола бяха отразени въпросите, посочени по-горе. Не е ясно какви са причините ответникът да приеме, че въпреки, че М. не живее на адреса от около три години, не е собственик и на жилището, в което е адресната му регистрация, а и е прекратил брака си със собственика на имота, не са налице предпоставките за заличаване на адресната му регистрация.

Предвид изложеното, съдът намира, че при постановяване на оспореното писмо са допуснати съществени процесуални нарушения, които обусловят отмяна на акта на процесуално основание. Такива са липсата на мотиви в писмото, което представлява липса на изискуемо по закон съдържание. Липсата на мотиви в административния акт винаги представлява съществено процесуално нарушение, представляващо основание

за неговата отмяна.

По съответствие с материалния закон.

Съдът намира, че отказът противоречи и на материалния закон, тъй като не са налице предпоставките на постановяването му.

Според чл. 91 ЗГР адресната регистрация на лицето е отразяване на постоянния и настоящия му адрес в регистъра на населението. Съгласно чл.93, ал.5 ЗГР постоянният адрес на гражданите е адрес за кореспонденция с органите на държавната власт и органите на местното самоуправление. Определение за настоящ адрес се съдържа в разпоредбата на чл.94, ал.1 ЗГР. Според този текст, настоящ адрес е адресът, на който лицето живее. Целта на закона е да се поддържа регистър на населението за постоянния и настоящ адрес на гражданите в актуално състояние, съответстващо на действителното фактическо положение. Адресът е един от правно-индивидуализиращите белези на физическите лица и им е необходим за получаване на кореспонденцията от органите на държавна и местна власт, а също е и предпоставка за упражняване на редица права, вкл. и избирателни.

В ЗГР, в редакцията преди изм. и доп., ДВ, бр. 55/21.07.2015 г., в сила от 21.07.2015г., не беше предвиден изричен механизъм, чрез който собственик на имот да поиска прекратяване на адресна регистрация по постоянен/настоящ адрес на трето лице, различно от собственика на конкретния имот, който е посочен като негов постоянен/настоящ адрес. Законът допускаше промяна на постоянен/настоящ адрес единствено по инициатива на самото лице, чиято адресна регистрация се променя – чл. 98, ал. 1 и чл. 99, ал. 2 от ЗГР.

Със ЗИД на ЗГР (ДВ, бр. 55 от 2015 г., в сила от 21.07.2015 г.) беше приет нов Раздел III „Извършване на проверка” (чл. 99б, ал. 1-5). Съгласно чл. 99б, ал. 1 от ЗГР при писмен сигнал или по искане на собственик на имот, подадени до орган по чл. 92, ал. 1 за нарушение на чл. 92 или чл. 99а, както и по собствена инициатива, кметът на общината или на района издава заповед за определяне на комисия, която да извърши проверка за спазване на изискванията за извършване на адресна регистрация или промяна на адрес. В чл. 99б, ал. 3 от ЗГР е предвидено, че в тридневен срок от извършване на проверката и въз основа на протокола по ал. 2 кметът на общината издава заповед за заличаване на адресни регистрации, за които е установено, че са извършени в нарушение на чл. 92 или на чл. 99а.

Съгласно чл. 92, ал. 1 ЗГР (в редакцията, ДВ, бр. 67 от 1999г., в сила от 1.01.2000 г.) адресната регистрация се извършва от общините и кметствата при заявяване от лицето. С изменението на чл. 92, ал. 1 и 3 от ЗГР (ДВ, бр. 9 от 2011г., изм. бр. 39, в сила от 20.05.2011г.) е въведен разрешителен режим, съгласно който заявителят следва да представи документ за собственост/документи за ползване на имота за жилищни нужди/други документи, доказващи собствеността или ползването на имота, както и да представи писмено съгласие на собственик, когато заявителят не е собственик чрез декларация по образец. В случая не е ясно кога е направена регистрация, при действието на стария закон или на новоприетите разпоредби. За да постанови оспорения отказ, административният орган е приел, че адресната регистрация е направена при спазване на действащия към момента ЗГР. Дори да се приеме, че действително регистрацията е направена съгласно изискванията на закона, то не може да не се държи сметка за настъпилите към момента на искането за заличаване на адресната регистрация промени.

Съдът счита, че подобно стеснително тълкуване на разпоредбата на чл. 92 от ЗГР противоречи на останалите разпоредби на ЗГР, както и на целта на самия закон. Подобно тълкуване неоправдано засяга интересите на собственика на имота, като се дава необоснован приоритет на лица, които с бездействието си, изразяващо се в незаявяване на промяна на адреса, са нарушили нормите на ЗГР, за което е следвало да бъде ангажирана административнонаказателната им отговорност. Освен това следва да се има предвид и нормата на чл. 89 от ЗГР, според която адресът е еднозначното описание на мястото, където лицето живее или където получава кореспонденцията си. Това е и целта на адресната регистрация – да се удостовери връзката на конкретно лице с конкретно място. Това означава, че при преценката дали адресната регистрация е извършена в съответствие с чл. 92 от ЗГР, следва да се проверят и отчетат и новонастъпилите обстоятелства, а именно, че от около три години лицето не живее на адреса, напуснало го е, създадо е друго семейство и се е установило на друго, неизвестно по делото място, т.е. връзката му с конкретното място не съществува. Дори и да са били налице условията за извършване на адресна регистрация, към момента на произнасянето на административния орган вече са отпаднали основанията за съществуването на такава регистрация. Съгласно чл. 91 от ЗГР адресната регистрация на лицето е отразяване на постоянния и настоящия му адрес в регистъра на населението, който адрес е определен в чл. 89 от ЗГР, а според чл. 92 (в редакцията, ДВ, бр. 67 от 1999г., в сила от 1.01.2000 г.) от ЗГР адресната регистрация се извършва от общините и кметствата при заявяване от лицето. Значението на адреса на гражданите е определено със закон и несъответствието на вписания такъв в официалните регистри и документи за самоличност с фактическия, влече съответните правни последици. С разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от ЗГР законодателят е предвидил институциите, физическите и юридическите лица, получили данни от ЕСГРАОН, в случаи на установено противоречие, неточност или непълнота в тях да могат да поискат тяхната корекция, а в ал. 2 е предвидено задължение на съответната администрация, отговорна за достоверността на предоставените данни, да извърши корекция. След като в правомощията на кмета на общината, района или кметството или определени от тях длъжностни лица, е извършването на адресна регистрация, с оглед нормата на чл. 108 от ЗГР, е налице възможност за извършване на корекция при установено противоречие в получените от ЕСГРАОН данни относно лицата, чиято адресна регистрация е извършена на адреса на жалбоподателя, въпреки че лицето не пребивава на този адрес от повече от три години. Следователно при констатирано противоречие в данните от ЕСГРАОН, каквото безспорно представлява несъответствието между формалната адресна регистрация и фактическото положение, кметът на общината следва да издаде заповед за заличаване на адресна регистрация съгласно чл. 99б, ал. 3 от ЗГР.

Това е действащата към момента разпоредба и всяка адресна регистрация, която не отговаря на посочените в нея изисквания, независимо дали е била законосъобразно извършена, с оглед действащите към предишен момент редакции на разпоредбата, следва да бъде приведена в съответствие със законовите изисквания, в конкретния случай да бъде заличена адресната регистрация по постоянен и настоящ адрес на лицето А. В. М. на процесния адрес, за което няма правно основание да бъде адресно регистрирано там. Същият не е собственик на жилището и не е в брак със собственика, напротив брака е прекратен, няма и данни за учредено право на ползване на имота.

Такава е логиката на закона и това е начинът за постигането на неговата цел, да се поддържа регистъра на населението по отношение на постоянния и настоящ адрес на лицето в актуално състояние, съответстващо на действителното фактическо положение, по аргумент от разпоредбите на чл. 90, ал.1 вр. чл. 89 ЗГР, тъй като адресът освен, че е мястото, където лицето живее или където то получава кореспонденцията си, е предпоставка за упражняване на редица права, включително избирателни, съответно е обстоятелство, от което зависи изпълнението на негови задължения.

Следва да се има предвид, че законът е уредил последиците от заличаването на адресната регистрация на трето лице в съответствие с правото на всеки български гражданин да разполага с постоянен адрес на територията на Р. Б. Това се изразява в задължението на администрацията при заличаване на адресната регистрация на гражданин служебно да възстанови предходния му постоянен адрес, видно от §1, т.3 от ДР на ЗГР. Съгласно цитираната норма, "Заличаване на адресна регистрация" е автоматизирано възстановяване на предходния постоянен и/или настоящ адрес на лицето. А в случай, че такъв няма, чл.93, ал.4 от ЗГР, предвижда, че български граждани, живеещи в чужбина, които не са вписани в регистъра на населението и не могат да посочат постоянен адрес в Република България, се вписват служебно в регистъра на населението от район „С.“ на [населено място].

В случая кметът на СО е постановил оспорения отказ в нарушение на цитираните законови разпоредби, което го прави незаконосъобразен и подлежащ на отмяна. Жалбата срещу него следва да бъде уважена като основателна, а делото – да бъде изпратено на Кмета на Столична община-район О. купел, за произнасяне, в 7- дневен срок, съобразно дадените по-горе указания по тълкуването и прилагането на закона.

По разноските:

Предвид изхода на спора, на жалбоподател се дължат разноски в размер на 730,00 лв., съобразно представения списък по чл. 80 ГПК, от които 720,00 лв. за адвокатско възнаграждение с ДДС и 10,00 лв. за държавна такса.

На ответника не следва да се присъждат разноски за юрисконсулт, предвид изхода на спора.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 и чл. 173, ал.2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ писмо, изх. № РОК20-ГР94-554/3/17.08.2020 г., издадено от кмета на СО-район О. купел, на основание протокол от 31.07.2020 г. за извършена проверка по чл. 99 ЗГР, обективизиращо отказ за заличаване на адресна регистрация на трето лице - А. В. М. по искане на Г. С. Г..

ВРЪЩА делото като преписката кмета на СО-район О. купел за ново произнасяне по искането от Г. С. Г. с вх. № РОК20-ГР94-554/21.07.2020 г., за заличаване на адресна регистрация на А. В. М., неин бивш съпруг, регистриран на адрес в [населено място], кв. О. купел-1, [жилищен адрес] съобразно дадените в мотивите в решението указания по тълкуването и прилагането на закона, В 7-ДНЕВЕН СРОК от влизането на решението в сила.

ОСЪЖДА Столична община **ДА ЗАПЛАТИ** на Г. С. Г., с ЕГН [ЕГН], от [населено място] сумата от 730,00 лв., представляваща направени разноски за

адвокатско възнаграждение и държавна такса.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по спора.

СЪДИЯ: